

"Геодезия және картография саласындағы ұйымдардың басшылары мен мамандары лауазымдарының ұлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің міндетін атқарушының 2021 жылғы 28 шілдедегі № 268/НҚ бұйрығына өзгерістер енгізу туралы

Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің м.а. 2023 жылғы 7 наурыздағы № 83/НҚ бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 9 наурызда № 32029 болып тіркелді.

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Геодезия және картография саласындағы ұйымдардың басшылары мен мамандары лауазымдарының ұлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің міндетін атқарушының 2021 жылғы 28 шілдедегі № 268/НҚ бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 23760 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген бұйрықтың кіріспесі мынадай редакцияда жазылсын:

"Қазақстан Республикасы Еңбек Кодексінің 16-бабының 17) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:";

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Геодезия және картография саласындағы ұйымдардың басшылары мен мамандары лауазымдарының ұлгілік біліктілік сипаттамаларында:

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексін (бұдан әрі – Еңбек кодексі);

Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – "Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Зан);

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – "Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Зан);

"Мемлекеттік мүлік туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – "Мемлекеттік мүлік туралы" Зан);

"Сыбайлас жемқорлықта қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – "Сыбайлас жемқорлықта қарсы іс-қимыл туралы" Заң);

"Ақпараттандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – "Ақпараттандыру туралы" Заң);

Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің 2020 жылғы 29 сәуірдегі № 164/НҚ бүйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20537 болып тіркелген) Бюджет қаражаты есебінен картографиялық өнімді жасау жөніндегі нұсқаулықты (бұдан әрі – Картографиялық өнімді жасау жөніндегі нұсқаулық);

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Лауазымдық міндеттері:

Өз құзіреті шегінде кәсіпорынның техникалық саясатын және техникалық даму бағыттарын айқындауды, мемлекеттік басқару органында, мұдделі министрліктер мен ведомстволарда кәсіпорынның мұдделерін білдіреді, бірінші басшының актілері мен тапсырмаларын орындауды, кәсіпорын мен оның филиалдарының қызметін ұйымдастырушылық-құқықтық, материалдық-техникалық және қаржылық қамтамасыз етуді ұйымдастырады, берілген өкілеттіктер шегінде әкімшілік-шаруашылық қызмет мәселелерін шешеді, бөлімшелер қызметінде және олардың шаруашылық-экономикалық байланыстарын жүзеге асыруды, қаржылық басқару кезінде құқықтық құралдарды пайдалануда, шарттық және қаржылық тәртіпті, әлеуметтік-еңбек қатынастарын нығайтуда, қолайлы және қауіпсіз еңбек жағдайларын жасауда занылықтың сақталуын қамтамасыз етеді, мемлекеттік сатып алу саласында жұмысты ұйымдастырады, кәсіпорынның құзіреті шегінде нормативтік құқықтық актілердің жобаларын әзірлеу бойынша жұмысты ұйымдастырады, кәсіпорындағы еңбек тәртібінің жай-күйін қамтамасыз етуді жүзеге асырады, кәсіпорын қызметін кадрлық, қаржылық, занық, әкімшілік, құжаттамалық қамтамасыз етуге, мемлекеттік тілді дамыту саласында бірыңғай мемлекеттік саясатты іске асыруға, сондай-ақ мемлекеттік сатып алушы ұйымдастыру және өткізу ресімдерін орындауға жауапты құрылымдық бөлімшелердің қызметіне жетекшілік етеді.

Кәсіпорынның орталық аппаратының өндірістік қызмет бойынша жұмысын ұйымдастырады.

Техникалық жобалардың әзірленуіне бақылауды жүзеге асырады, бөгде ұйымдар әзірлеген техникалық қайта жабдықтау жобаларын қарауды және енгізуі, жабдықтарды сатып алуға өтінімдер жасауды ұйымдастырады.

Жабдықтың техникалық пайдаланылуын, жөнделуін және жаңғыртылуын бақылауды жүзеге асырады.

Тиісті жетекшілік ететін құрылымдық бөлімшелердің (қызметтердің) өндірістік қызметінің тиімділігін қамтамасыз етеді, олардың жұмыс нәтижелерін, еңбек және өндірістік тәртіптің жай-қуйін бақылайды.

Мемлекеттік тапсырма, сондай-ақ шарттық жұмыстар бойынша өндірістік жұмыстың іс-шараларын әзірлеуді басқарады.

Өндірістік жұмыстар бойынша техникалық құжаттаманы (техникалық ерекшеліктерді, техникалық шарттарды, технологиялық карталарды, картограммаларды) уақтылы дайындауды қамтамасыз етеді.

Шарттық жұмыстарды, тауарларды (қызметтерді) өндіру көлемін кеңейтуге ықпал етеді.

Өндірістік жұмыстардың толық циклын, шарттық жұмыстардың орындалуын, орындалған жұмыстардың қабылдау актілеріне қол қоюды қамтамасыз етеді, кәсіпорында цифрландыруды, автоматтандыруды және инновациялық технологияларды енгізу жөніндегі іс-шаралардың әзірленуін, жобалануын және іске асырылуын басқарады.

Цифрландыруды, автоматтандыруды және инновациялық технологияларды енгізу бойынша техникалық құжаттаманы және техникалық тапсырмаларды уақтылы дайындауды қамтамасыз етеді.

Цифрландыруды, автоматтандыруды және инновациялық технологияларды енгізумен байланысты нұсқаулықтарды, әдістемелік және нормативтік материалдарды әзірлеуді басқарады.

Кәсіпорын бөлімшелеріне цифрландыру, автоматтандыру және инновациялық технологияларды енгізу үшін бастапқы деректерді дайындауда әдістемелік көмек көрсетеді.

Кәсіпорынды басқаруды цифрландыру мен автоматтандыруды енгізудің отандық және шетелдік тәжірибесін зерделеуді, көрсетілген мәселелер бойынша мамандардың біліктілігін арттыруды үйимдастырады.

Кәсіпорынның ақпараттық қауіпсіздігі бойынша іс-шаралар өткізуді үйимдастырады.

Бөгде үйимдар әзірлеген техникалық қайта жабдықтау жобаларын қарауды және енгізуді, бағдарламалық қамтылым мен үйимдастыру техникасын сатып алуға өтінімдер жасауды үйимдастырады.

Үйимдастыру техникасының техникалық пайдаланылуын, жөнделуін және жаңғыртылуын бақылауды жүзеге асырады.

Цифрландыруды, бағдарламалық қамтылымды және үйимдастыру техникасын енгізу бойынша техникалық құжаттаманы уақтылы дайындауды қамтамасыз етеді.";

5-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"5. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Мемлекеттік мұлік туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

"Ақпараттандыру туралы" Занды;

Картографиялық өнімді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

8-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"8. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституациясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Мемлекеттік мұлік туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картография өнімдерін жасау жөніндегі нұсқаулықты;

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2016 жылғы 29 тамыздағы № 319 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14172 болып тіркелген) Геодезиялық пункттерді қорғау, бұзу немесе қайта салу (орнын ауыстыру) туралы қағидаларды (бұдан әрі – Геодезиялық пункттерді қорғау, бұзу немесе қайта салу (орнын ауыстыру) туралы қағидалар);

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

11-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"11. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституациясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картография өнімдерін жасау жөніндегі нұсқаулықты;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

14-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"14. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;
Еңбек кодексін;
"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;
"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;
"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;
Картография өнімдерін жасау жөніндегі нұсқаулықты;
геодезиялық пункттерді қорғау, бұзу немесе қайта салу (орнын ауыстыру) туралы
қағидаларды;
еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;
өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

16-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"16. Лауазымдық міндеттері:

Ғылыми-техникалық экономикалық білімді арттыру және кәсіпорынның сыртқы және ішкі ақпараттық ортасын құру мақсатында ғылымның, техниканың, экономиканың және озық өндірістік тәжірибелің отандық және шетелдік жетістіктері туралы арнайы дайындалған ақпаратпен қамтамасыз ету бойынша жаңандық навигациялық жерсеріктік жүйе технологияларын пайдалана отырып жұмысты үйімдастырады.

Кәсіпорын басшылары мен мамандарының нарық конъюнктурасын зерттеу және кәсіпорын өнімінің бәсекеге қабілеттілігі проблемаларын зерделеу, техникалық және үйімдастырушылық шешімдер қабылдау, өндірістік процестерді жетілдіру, еңбекті үйімдастыру және кәсіпорынды басқару жөніндегі іс-шараларды дайындауға қажетті ғылыми-техникалық және экономикалық ақпаратқа қажеттіліктерін анықтау жөніндегі жұмысты үйімдастырады.

Референц станциялар желісін құру және дамыту жөніндегі жұмысты үйімдастырады.

Тұтынушылардың түзетуші ақпаратпен дер кезінде қамтамасыз етілуін бақылауды жүзеге асырады.

Референц станциялар желілерін пайдалану бойынша нұсқаулықтың сақталуын бақылауды жүзеге асырады.

Компьютерлік техниканы пайдалануды жақсарту және компьютерлік техниканы тиімді пайдалану бойынша іс-шаралар жүргізуі үйімдастырады.

Кәсіпорынның ақпараттық қауіпсіздігін жасауға қатысады, ақпаратты қорғаудың үйімдастырушылық құралдары кешенін әзірлейді.

Компьютерлік техниканың құрамдас бөлшектермен және материалдармен дер кезінде қамтамасыз етілуін бақылауды жүзеге асырады.

Компьютерлік техниканың пайдаланылуын жақсарту және компьютерлік техниканы тиімді пайдалану бойынша шаралар жүргізуі үйімдастырады.

Кәсіпорынның ғылыми-техникалық және экономикалық бәсекеге қабілеттілігін арттыру және кәсіпорынның тұтас ақпараттық ортасын құру мақсатында озық технологияларды зерделеу және қолдану жөніндегі жұмысты ұйымдастырады.

Кәсіпорынның ақпараттық жүйелерін жобалау, әзірлеу, енгізу және дамыту барысында бөлім жұмысын ұйымдастырады.

Басқа бөлімшелермен бірлесіп жаңа техникалар мен технологияларды енгізу жоспарын әзірлеу және іске асыруды ұйымдастыруға қатысады.

Кәсіпорынның ақпараттық жүйелерін жобалауға, әзірлеуге, енгізуге, дамытуға және инновациялық жобаларын іске асыруға арналған шығындарды жоспарлауға және негіздеуге қатысады.

Кәсіпорынның ақпараттық деректерінің архитектурасын әзірлеуге басшылық жасайды.

Кәсіпорынның ақпараттық қорын жасау процестеріне қатысады.";

17-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"17. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Ақпараттандыру туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картография өнімдерін жасау жөніндегі нұсқаулықты;

геодезиялық пункттерді қорғау, бұзу немесе қайта салу (орнын ауыстыру) туралы қағидаларды;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

20-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"20. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің 2020 жылғы 5 мамырдағы № 171/НҚ бүйрүғымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20570 болып тіркелген) Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және

картографиялық жұмыстардың сметалық нормаларын, бағаларын, құнын (бұдан әрі – Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормалары, бағалары, құны);

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2014 жылғы 23 желтоқсандағы № 164 бүйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10137 болып тіркелген) Қазақстан Республикасы Ұлттық картографиялық-геодезиялық қорының құжаттарын қалыптастыру, жинау, сақтау, пайдалану және беру қағидаларын (бұдан әрі – Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сақтау, пайдалану және беру қағидалары);

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

23-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"23. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституациясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормалары, бағалары, құны;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сақтау, пайдалану және беру қағидаларын;

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2018 жылғы 27 желтоқсандағы № 935 бүйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 18086 болып тіркелген) Өлшем құралдарын салыстырып тексерушілерді аттестаттаудан, қайта аттестаттаудан өткізу және олардың сертификаттарын кері қайтарып алу, сондай-ақ оларға қойылатын біліктілік талаптары қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

26-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"26. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституациясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормаларын, бағаларын, құнын;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сактау, пайдалану және беру қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

27-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"27. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және үйымның тиісті бағытындағы 4 жылдан кем емес жұмыс өтілі.";

29-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"29. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сактау, пайдалану және беру қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

32-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"32. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

35-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"35. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормаларын, бағаларын, құнын;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сактау, пайдалану және беру қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.";

48-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"48. Біліктілікке қойылатын талаптар:

Біліктілігі жоғары дәрежелі маман:

жоғары санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы корректор лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы корректор лауазымында жұмыс өтілі кемінде 2 жыл немесе тиісті мамандық бойынша жұмыс өтілі кемінде 4 жыл;

екінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және корректор лауазымында кемінде 1 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

Біліктілігі орташа дәрежелі маман:

жоғары санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы корректор лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы корректор лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және корректор лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ; техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.";

52-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"52. Лауазымдық міндеттері:

Жасалатын карталар мен жоспарлардың мазмұны бойынша жұмыстардың барлық кезеңдерінде қателер мен кемшіліктерді уақтылы анықтау бойынша редакциялық-бақылау тексерісін жүргізеді, оларды жою шараларын қабылдайды, далалық дешифрлеу деректерін пайдалану мен пысықтаудың толықтығы мен дұрыстығын камералдық өндөу кезінде түпнұсқаларға көшіруді қамтамасыз етеді, карталардың (жоспарлардың) түпнұсқаларын редакциялайды, материалдарды кезекші карталармен, индекстермен келіседі елді мекендердің атаулары далалық тексеруден кейін кезекші редакциялық схемалармен, анықтамалық материалдармен жұмыс істейді.

Карталарды (жоспарларды) жобалау, жасау және басып шығару үшін далалық және камералдық топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстарды орындаитын қызметкерлерге арналған редакциялық нұсқаулықтар жасайды, далалық және камералдық топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстарды орындау кезінде күрделілік санатын анықтау үшін эталондар әзірлеуге қатысады.

Топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстарды жүргізу жоспарларын орындау туралы есептерді құруға қажетті мәліметтерді жүйеге келтіреді және дайындаиды.

Отандық және шетелдік ұқсас өнімге салыстырмалы талдауды, олардың техникалық және эстетикалық деңгейін бағалауды жүргізеді.

Топографиялық және басқа да карталардың (жоспарлардың) тұтынуышылық қасиетін жақсарту жөніндегі міндеттерді шешуге байланысты ғылыми-зерттеу және эксперименталды жұмыстардың кезеңдері мен бағыттарын орындауға қатысады, картографиялауға жататын объектіге техникалық жобалар құрау үшін қажетті құжаттарды әзірлейді".

2. Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің Геодезия және картография комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің Заң департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтер ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

*Казақстан Республикасының
Цифрлық даму, инновациялар
және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің м.а.*

A. Оразбек

*Казақстан Республикасының
Цифрлық
даму, инновациялар және
аэроғарыш
өнеркәсібі министрлігінің м.а.
2023 жылғы 7 наурыздағы
№ 83/НҚ Бұйрықпен
бекітілген*

Геодезия және картография саласындағы ұйымдардың басшылары мен мамандары лауазымдарының ұлгілік біліктілік сипаттамалары

1-бөлім. Басшылардың лауазымдары

1-параграф. Директор (бас директор)

1. Лауазымдық міндеттері:

Ұйымның өндірістік, шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметіне басшылық жасайды, қабылданатын шешімдердің орындалуын, оның тәнгеріміндегі ұйым мүлкінің сақталуын және тиімді пайдаланылуын, сондай-ақ оның қызметінің қаржы-шаруашылық нәтижелерін қамтамасыз етеді.

Ұйым қызметінің саясатын, стратегиясын және оларды іске асыру тетігін айқынайды.

Басқа ұйымдармен немесе басқа заңды тұлғалармен шарттар жасасады, мәмілелер, операциялар жасайды, өкімдер, бұйрықтар шығарады, іскерлік кездесулерде ұйымның мүддесін көздейді.

Барлық құрылымдық бөлімшелердің жұмысын және тиімді өзара іс-қимылын ұйымдастырады, олардың қызметін әлеуметтік және нарықтық басымдықтарды ескере отырып, жаңашылдықтар мен нарықтық жағдайдың өзгеруіне жылдам жауап берे алатын тауарлар мен қызметтердің икемді және үтқыр өндірісін дамыту мен жетілдіруге бағыттайды.

Ұйым жұмысының тиімділігін арттыруды, өнімдер мен көрсетілетін қызметтерді сатудың өсуін және пайданы ұлғайтуды, өндірілетін өнімнің (көрсетілетін қызметтердің) сапасы мен бөсекеге қабілеттілігін арттыруды, олардың отандық және шетелдік нарықтарды жауладу мақсатында мемлекеттік стандарттар мен дамыған елдер мен үздік компаниялардың стандарттарына сәйкестігін қамтамасыз етеді.

Ұйымның банктерді қоса алғанда, мемлекеттік бюджет, жинақтаушы зейнетақы және сақтандыру қорлары, жеткізушилер, тапсырыс берушілер мен кредиторлар алдындағы міндеттемелерін орындаудың, сондай-ақ шаруашылық және еңбек шарттарының (келісімшарттардың), индикативтік жоспарлар мен бизнес-жоспарлар көрсеткіштерінің орындалудың қамтамасыз етеді.

Жаңа техника мен технологияларды, еңбекті басқару мен ұйымдастырудың прогрессивті нысандарын, материалдық, қаржылық және еңбек шығындарының қолданыстағы ғылыми негізделген нормативтерін пайдалану, өнімнің (көрсетілетін қызметтердің) техникалық деңгейі мен сапасын арттыру, өндірісті қарқыннатуды, еңбек өнімділігін, экономикалық тиімділікті арттыру, өндірістік резервтерді ұтымды пайдалану және ресурстардың барлық түрлерін үнемді жұмсау мақсатында нарық конъюнктурасы мен озық тәжірибелі (отандық және шетелдік) зерделеу негізінде өндірістік-шаруашылық қызметті ұйымдастырады.

Ұйымды білікті кадрлармен қамтамасыз ету, олардың кәсіби білімі мен тәжірибесін ұтымды пайдалану және дамыту, өмір мен денсаулық үшін қауіпсіз және қолайлы еңбек жағдайларын жасау, қоршаған ортаны қорғау туралы заңнаманың талаптарын сақтау, ұжымда қолайлы психологиялық атмосфера қалыптастыру бойынша шаралар қабылдайды.

Басқарудың экономикалық және әкімшілік әдістерінің үйлесуін, өндірістік және өзге де мәселелерді талқылау мен шешуді, өндіріс тиімділігін арттырудың материалдық және моральдық ынталандыруды қамтамасыз етеді.

Әлеуметтік әріптестік қағидаттары негізінде ұжымдық шартты әзірлеуді, жасасуды және орындауды, еңбек және өндірістік тәртіптің сақталуын қамтамасыз етеді, қызметкерлердің еңбекке ынтасын, бастамашылдығы мен белсенділігін дамытуға ықпал етеді.

Ұйымның қаржы-экономикалық және өндірістік-шаруашылық қызметіне қатысты мәселелерді оған заңнамада берілген құқықтар шегінде шешеді, қызметтің жекелеген бағыттарын жүргізуі басқа лауазымды тұлғаларға, директордың орынбасарларына, филиалдардың, сондай-ақ функционалдық және өндірістік бөлімшелердің басшыларына тапсырады.

Ұйымның қызметінде және оның шаруашылық-экономикалық байланыстарын жүзеге асыруда заңдылықтың сақталуын, қаржылық басқару және нарықтық жағдайларда жұмыс істеу, шарттық және қаржылық тәртіпті нығайту, әлеуметтік-енбек қатынастарын реттеу, бизнесті (кәсіпкерлік қызметті) қолдау және ауқымын кеңейту

мақсатында ұйымның инвестициялық тартымдылығын қамтамасыз ету үшін құқықтық құралдарды пайдалануды қамтамасыз етеді.

Сотта, төрелікте, мемлекеттік органдарда және басқа да ұйымдарда ұйымның мүліктік және басқа да мүдделерін білдіреді.

2. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Қазақстан Республикасының Енбек кодексін (бұдан әрі – Енбек кодексі);

Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – "Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Зан);

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – "Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Зан);

"Мемлекеттік мүлік туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – "Мемлекеттік мүлік туралы" Зан);

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Зан);

"Ақпараттандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңын (бұдан әрі – "Ақпараттандыру туралы" Зан);

Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің 2020 жылғы 29 сәуірдегі № 164/НҚ бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20537 болып тіркелген) Бюджет қаражаты есебінен картографиялық өнімді жасау жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Картографиялық өнімді жасау жөніндегі нұсқаулық);

енбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

3. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография және/немесе жерге орналастыру және/немесе экономика және/немесе бизнес, құқық бағыттары бойынша және басшылық лауазымдарда кемінде 5 жыл жұмыс өтілі.

2-параграф. Директордың (бас директордың) орынбасары

4. Дауазымдық міндеттері:

өз құзіреті шегінде кәсіпорынның техникалық саясатын және техникалық даму бағыттарын айқындауды, мемлекеттік басқару органында, мүдделі министрліктер мен ведомстволарда кәсіпорынның мүдделерін білдіреді, бірінші басшының актілері мен тапсырмаларын орындауды, кәсіпорын мен оның филиалдарының қызметін ұйымдастырушылық-құқықтық, материалдық-техникалық және қаржылық қамтамасыз етуді ұйымдастырады, берілген өкілеттіктер шегінде әкімшілік-шаруашылық қызмет

мәселелерін шешеді, бөлімшелер қызметінде және олардың шаруашылық-экономикалық байланыстарын жүзеге асыруда, қаржылық басқару кезінде құқықтық құралдарды пайдалануда, шарттық және қаржылық тәртіпті, әлеуметтік-еңбек қатынастарын нығайтуда, қолайлыштық және қауіпсіз еңбек жағдайларын жасауда заңдылықтың сақталуын қамтамасыз етеді, мемлекеттік сатып алу саласында жұмысты ұйымдастырады, кәсіпорынның құзіреті шегінде нормативтік құқықтық актілердің жобаларын әзірлеу бойынша жұмысты ұйымдастырады, кәсіпорындағы еңбек тәртібінің жай-күйін қамтамасыз етуді жүзеге асырады, кәсіпорын қызметін кадрлық, қаржылық, заңдық, әкімшілік, құжаттамалық қамтамасыз етуге, мемлекеттік тілді дамыту саласында бірынғай мемлекеттік саясатты іске асыруға, сондай-ақ мемлекеттік сатып алушы ұйымдастыру және өткізу ресімдерін орындауға жауапты құрылымдық бөлімшелердің қызметіне жетекшілік етеді.

Кәсіпорынның орталық аппаратының өндірістік қызмет бойынша жұмысын ұйымдастырады.

Техникалық жобалардың әзірленуіне бақылауды жүзеге асырады, бөгде ұйымдар әзірлеген техникалық қайта жабдықтау жобаларын қарауды және енгізуді, жабдықтарды сатып алуға өтінімдер жасауды ұйымдастырады.

Жабдықтың техникалық пайдаланылуын, жөнделуін және жаңғыртылуын бақылауды жүзеге асырады.

Тиісті жетекшілік ететін құрылымдық бөлімшелердің (қызметтердің) өндірістік қызметінің тиімділігін қамтамасыз етеді, олардың жұмыс нәтижелерін, еңбек және өндірістік тәртіптің жай-күйін бақылайды.

Мемлекеттік тапсырма, сондай-ақ шарттық жұмыстар бойынша өндірістік жұмыстың іс-шараларын әзірлеуді басқарады.

Өндірістік жұмыстар бойынша техникалық құжаттаманы (техникалық ерекшеліктерді, техникалық шарттарды, технологиялық карталарды, картограммаларды) уақтылы дайындауды қамтамасыз етеді.

Шарттық жұмыстарды, тауарларды (қызметтерді) өндіру көлемін кеңейтуге ықпал етеді.

Өндірістік жұмыстардың толық циклын, шарттық жұмыстардың орындалуын, орындалған жұмыстардың қабылдау актілеріне қол қоюды қамтамасыз етеді, кәсіпорында цифрандыруды, автоматтандыруды және инновациялық технологияларды енгізу жөніндегі іс-шаралардың әзірленуін, жобалануын және іске асырылуын басқарады.

Цифрандыруды, автоматтандыруды және инновациялық технологияларды енгізу бойынша техникалық құжаттаманы және техникалық тапсырмаларды уақтылы дайындауды қамтамасыз етеді.

Цифрландыруды, автоматтандыруды және инновациялық технологияларды енгізумен байланысты нұсқаулықтарды, әдістемелік және нормативтік материалдарды өзірлеуді басқарады.

Кәсіпорын бөлімшелеріне цифрландыру, автоматтандыру және инновациялық технологияларды енгізу үшін бастапқы деректерді дайындауда әдістемелік көмек көрсетеді.

Кәсіпорынды басқаруды цифрландыру мен автоматтандыруды енгізудің отандық және шетелдік тәжірибесін зерделеуді, көрсетілген мәселелер бойынша мамандардың біліктілігін арттыруды үйымдастырады.

Кәсіпорынның ақпараттық қауіпсіздігі бойынша іс-шаралар өткізуді үйымдастырады. Бөгде үйымдар әзірлеген техникалық қайта жабдықтау жобаларын қарауды және енгізуді, бағдарламалық қамтамасыз ету мен үйымдастыру техникасын сатып алуға өтінімдер жасауды үйымдастырады.

Үйымдастыру техникасының техникалық пайдаланылуын, жөнделуін және жаңғырылуын бақылауды жүзеге асырады.

Цифрландыруды, бағдарламалық қамтылымды және үйымдастыру техникасын енгізу бойынша техникалық құжаттаманы уақтылы дайындауды қамтамасыз етеді.

5. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

Қазақстан Республикасының Әкімшілік ресімдік-процестік кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Мемлекеттік мұлік туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

"Ақпараттандыру туралы" Занды;

Картографиялық карталарды жасау жөніндегі нұсқаулықты;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

6. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және/немесе жерге орналастыру және/немесе автоматтандыру және басқару және/немесе экономика және/немесе бизнес және/немесе құқық бағыттары бойынша және басшылықлауазымдарда кемінде 5 жыл жұмыс өтілі.

3-параграф. Геодезия және картография басқармасының бастығы

7. Лауазымдық міндеттері: нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес басқарманың өндірістік қызметіне, өндірістің тиімділігін арттыру бойынша үйымдастыру-техникалық шараларына жаңа техникалар мен технологиялар енгізу

жоспарының жобаларын дайындауға, карталар мен жоспарларды жаңарту кезінде жұмыс жобаларын әзірлеуге, бөлімше қызметкерлеріне жетекшілік етеді.

Ұйымның (кәсіпорынның) өндірістік бөлімшелерінің перспективалық, жылдық, тоқсандық және айлық жоспарларының жобаларын дайындауға басшылық жасайды.

Бағынысты бөлімшелердің жұмыс нәтижелерін, еңбек және өндірістік тәртіп жағдайын бақылайды.

Басқарманың жұмысын, далалық және камералдық өндірісінің өзара тиімді іс-қимылын ұйымдастырады.

Олардың қызметін озық техника мен технологияны, еңбекті, өндірістік және басшылықты ғылыми ұйымдастыруды көнінен енгізу негізінде еңбек өндірісі мен өнім сапасын (жұмысты) барынша арттыруға бағыттайды.

Бөлімшенің белгіленген жұмыс жоспарларының орындауды, мемлекеттік тапсырыс қаражаты есебінен орындалатын топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстарды жоспарлау тапсырмасын орындауды қамтамасыз етеді.

Өзіне берілген құқықтардың шегінде барлық мәселелерді шешеді және ұйымның кейбір құрылымдық бөлімшелерінің бастықтарына өндірістік-шаруашылық функцияларын орындауды тапсырады.

8. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Мемлекеттік мүлік туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картография өнімдерін жасау жөніндегі нұсқаулықты;

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің Орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2016 жылғы 29 тамыздағы № 319 бүйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14172 болып тіркелген) Геодезиялық пункттерді қорғау, бұзу немесе қайта салу (орнын ауыстыру) туралы қағидаларды (бұдан әрі – Геодезиялық пункттерді қорғау, бұзу немесе қайта салу (орнын ауыстыру) туралы қағидалар);

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

9. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және ұйымның тиісті бағытындағы 5 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

4-параграф. Жобалау және жоспарлау бөлімінің бастығы

10. Лауазымдық міндеттері:

нормативтік құқықтық актілерге сәйкес бөлімнің өндірістік-шаруашылық қызметін, құзыреті шегінде бөлім қызметкерлерін, мамандарды іріктеу және орналастыруды басқаруды жүзеге асырады.

Жұмыс өндірісінде жаңа құралдар мен әдістерін экономикалық тиімді енгізу дің есебін жүргізеді.

Бөлім қызметкерлерінің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі, өндірістік және еңбек тәртібі қағидалары мен нормаларын сақтауын бақылайды.

Бөлімде ерекше көзге түсken қызметкерлерді марапаттау туралы, қажет болған жағдайда материалдық ықпал ету мен тәртіптік жаза қолдану ұсыныстарын енгізеді.

Топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстар өндірісінде техникалық жобалар мен есеп сметасын жасау, бөлім қызметін жоспарлау, есепке алу, жасау және ұсынуды ұйымдастырады.

Мемлекеттік тапсырыс қаражаты есебінен орындалатын топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстарды жоспарлау тапсырмасын орындауды, жабдықтар мен басқа да негізгі құралдарды техникалық дұрыс пайдалануды, қауіпсіз және салауатты еңбек жағдайын қамтамасыз етеді.

11. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картография өнімдерін жасау жөніндегі нұсқаулықты;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

12. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және ұйымның тиісті бағытындағы 4 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

5-параграф. Бөлім бастығы (топографиялық-геодезиялық, картографиялық және аэроғарыштұрғылым жұмыстары)

13. Лауазымдық міндеттері:

Бөлімнің өндірістік-шаруашылық қызметін, құзыреті шегінде бөлім қызметкерлерін, мамандарды іріктеу және орналастыруды басқаруды жүзеге асырады.

Ұйымның өндірістік бөлімшелерінің перспективалық, жылдық, тоқсандық және айлық жоспарларының жобаларын дайындауға басшылық жасайды.

Өндірістік бөлімшелердің жұмысын үйлестіреді.

Олардың қызметін озық техника мен технологияны, еңбекті, өндірістік және басшылықты ғылыми ұйымдастыруды кеңінен енгізу негізінде еңбек өндірісі мен өнім сапасын (жұмысты) барынша арттыруға бағыттайды.

Бағынысты бөлімшелердің жұмыс нәтижелерін, еңбек және өндірістік тәртіп жағдайын бақылайды және тексереді.

Жаңа техника мен технологияларды енгізу жоспарларының жобаларын, өндіріс тиімділігін арттыру бойынша ұйымдастырушылық-техникалық іс-шараларды дайындауды, карталар мен жоспарларды жаңарту кезінде жұмыс жобаларын әзірлеуді қамтамасыз етеді.

14. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;
Еңбек кодексін;
"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;
"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;
"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;
Картография өнімдерін жасау жөніндегі нұсқаулықты;
геодезиялық пункттерді қорғау, бұзу немесе қайта салу (орнын ауыстыру) туралы қағидаларды;
еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;
өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

15. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және ұйымның тиісті бағытындағы 4 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

6-параграф. Бөлім бастығы (инновациялық технологиялар, жерсеріктік жайғастыру, цифрандыру және ақпараттық қауіпсіздік)

16. Лауазымдық міндеттері:

Ғылыми-техникалық экономикалық білімді арттыру және кәсіпорынның сыртқы және ішкі ақпараттық ортасын құру мақсатында ғылымның, техниканың, экономиканың және озық өндірістік тәжірибелің отандық және шетелдік жетістіктері туралы арнайы дайындалған ақпаратпен қамтамасыз ету бойынша жаңа жаһандық навигациялық жерсеріктік жүйе технологияларын пайдалана отырып жұмысты ұйымдастырады.

Кәсіпорын басшылары мен мамандарының нарық конъюнктурасын зерттеу және кәсіпорын өнімінің бәсекеге қабілеттілігі проблемаларын зерделеу, техникалық және ұйымдастырушылық шешімдер қабылдау, өндірістік процестерді жетілдіру, еңбекті ұйымдастыру және кәсіпорынды басқару жөніндегі іс-шараларды дайындауға қажетті ғылыми-техникалық және экономикалық ақпаратқа қажеттіліктерін анықтау жөніндегі жұмысты ұйымдастырады.

Референц станциялар желісін құру және дамыту жөніндегі жұмысты үйимдастырады.

Тұтынушылдың түзетуші ақпаратпен дер кезінде қамтамасыз етілуін бақылауды жүзеге асырады.

Референц станциялар желілерін пайдалану бойынша нұсқаулықтың сақталуын бақылауды жүзеге асырады.

Компьютерлік техниканы пайдалануды жақсарту және компьютерлік техниканы тиімді пайдалану бойынша іс-шаралар жүргізуді үйимдастырады.

Кәсіпорынның ақпараттық қауіпсіздігін жасауға қатысады, ақпаратты қорғаудың үйимдастырушылық құралдары кешенін әзірлейді.

Компьютерлік техниканы құрамдас бөлшектермен және материалдармен дер кезінде қамтамасыз етілуін бақылауды жүзеге асырады.

Компьютерлік техниканы пайдалану және техникалық құтіп ұстай бойынша нұсқаулықтардың сақталуын бақылауды жүзеге асырады.

Кәсіпорынның ғылыми-техникалық және экономикалық бәсекеге қабілеттілігін арттыру және кәсіпорынның тұтас ақпараттық ортасын құру мақсатында озық технологияларды зерделеу және қолдану жөніндегі жұмысты үйимдастырады.

Кәсіпорынның ақпараттық жүйелерін жобалау, әзірлеу, енгізу және дамыту барысында бөлім жұмысын үйимдастырады.

Басқа бөлімшелермен бірлесіп жаңа техникалар мен технологияларды енгізу жоспарын әзірлеу және іске асыруды үйимдастыруға қатысады.

Кәсіпорынның ақпараттық жүйелерін жобалауға, әзірлеуге, енгізуге, дамытуға және инновациялық жобаларын іске асыруға арналған шығындарды жоспарлауға және негіздеуге қатысады.

Кәсіпорынның ақпараттық деректерінің сәулетін әзірлеуге басшылық жасайды.

Кәсіпорынның ақпараттық қорын жасау процестеріне қатысады.

17. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Ақпараттандыру туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлықта қарсы іс-қымыл туралы" Заңын;

Картография өнімдерін жасау жөніндегі нұсқаулықты;

геодезиялық пункттерді қорғау, бұзу немесе қайта салу (орнын ауыстыру) туралы қағидаларды;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

18. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография және/немесе автоматтандыру және/немесе ақпараттық жүйелер білімі және ұйымның тиісті бағытындағы 4 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

7-параграф. Бөлім бастығы (сараптама, карталарды редакциялау)

19. Лауазымдық міндеттері:

бөлім қызметіне басшылық жасауды жүзеге асырады, нормативтік құжаттар мен техникалық шарттардың талаптарына сәйкес жұмыстардың орындалуын, картографиялық өнімді редакциялауды ұйымдастырады, картографиялық өнімнің мазмұнын түзету және ресімдеу кезінде жұмысқа әдістемелік басшылықты қолданады.

Жоғары техникалық деңгей мен өнім сапасын қамтамасыз ету бойынша шаралар жүргізеді.

Объектілер бойынша карталар мен жоспарлар жасауға редакциялық нұсқама жасайды.

Жұмыс барысында, жасалынатын карталар мен жоспарлардың мазмұны бойынша қателіктер мен кемшиліктерді уақытылы анықтап, оларды жою бойынша шаралар қабылдайды.

Картографиялық және топографиялық жұмыстар өндірісінде техникалық жобаларын әзірлеуге қатысады.

Карталар мен жоспарларды жаңарту кезінде жұмыс жобаларын әзірлеуге, камералды өңдеу кезінде далалық дешифреу мәліметтерін түпнұсқаға пайдаланылу тасымалының толықтығы мен дұрыстығын түзетуге, өлшеу құралдары мен құрылғылардың мүліктік түзеу жағдайын және сакталуын қамтамасыз етеді.

20. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің 2020 жылғы 5 мамырдағы № 171/НҚ бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20570 болып тіркелген) Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормаларын, бағаларын, құнын (бұдан әрі – Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормаларын, бағаларын, құнын);

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2014 жылғы 23 желтоқсандағы № 164 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді

мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10137 болып тіркелген) Қазақстан Республикасы Ұлттық картографиялық-геодезиялық қорының құжаттарын қалыптастыру, жинау, сақтау, пайдалану және беру қағидаларын (бұдан әрі – Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сақтау, пайдалану және беру қағидалары);

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты; еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін; өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

21. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даяраудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және картограф лауазымындағы 4 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

8-параграф. Техникалық бақылау бөлімінің бастығы

22. Лауазымдық міндеттері:

ұйым шығаратын өнімнің сапасын арттыру бойынша жұмыстар жүргізуі ұйымдастырады.

Өнім (жұмыс) сапасын, бақылау-өлшеу құралдарының жағдайын және оны мемлекеттік тексеруге дер кезінде ұсынуды куәландыратын құжаттарды ресімдеуді бақылайды.

Наразылықты талдау, ақау себептерін зерттеу жұмыстарына басшылық жасайды.

Топографиялық-геодезиялық және картографиялық өнімдердің, өзінің техникалық-экономикалық көрсеткіштері бойынша ғылым мен техникиның даму деңгейіне, сараптамалық талаптарға жауап беретін жұмыстардың сапасын арттыруды жоспарлауға қатысады.

Келіп түсетін материалдар мен материалдық ресурстарды, жинақтаушы бұйымдарды тексеруді, олардың сапасының стандарттар мен техникалық талаптарға сәйкестігі туралы қорытынды дайындауды, өндіріс процесінің барлық сатысында операциялық бақылауды, дайын өнімнің сапасы мен жинақтылығын бақылауды, сондай-ақ шығарылатын материалдардың ұйым бөлімшелерінде сақталу талаптарының дүрыстығын тексеруді қамтамасыз етеді.

23. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормаларын, бағаларын, құнын;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сақтау, пайдалану және беру қағидаларын;

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2018 жылғы 27 желтоқсандағы № 935 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 18086 болып тіркелген) Өлшем құралдарын салыстырып тексерушілерді аттестаттаудан, қайта аттестаттаудан өткізу және олардың сертификаттарын кері қайтарып алу, сондай-ақ оларға қойылатын біліктілік талаптары қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

24. Біліктілікке қойылатын талаптар кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және үйымның тиісті бағытындағы 5 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

9-параграф. Бөлім бастығы (картографиялық, материалдарды дайындау және сақтау)

25. Лауазымдық міндеттері:

цехтің өндірістік-шаруашылық қызметіне, геодезиялық және картографиялық қызмет субъектілерін геодезиялық мәліметтер және картографиялық материалдармен қамтамасыз ету жұмысын, ақпараттық жұмыстардың жеделділігін арттыруын басқаруды жүзеге асырады.

Өндіріс жұмысында жаңа құралдар мен әдістерді енгізуудің экономикалық тиімділігінің есептерін жүргізеді.

Цех қызметі туралы есепті жоспарлау, есептеу, жасау және ұсынуды, еңбекті нормалауды жақсарту жұмысын, жалақы мен материалдық ынталандыру нысандары мен жүйелерін дұрыс қолдану, құрастыру және балама өнім өндірудің құрылымы мен технологиясының озық отандық және шетелдік тәжірибесін зерттеу және енгізу жұмыстарын үйымдастырады.

Жоспарлы тапсырмаларды орындауды, жоғары сапалы картографиялық өнімдерді бір қалыпты шығарылуын, картографиялық-геодезиялық қор материалдары мен мәліметтерінің сақталуын, жабдықтар мен басқа да негізгі құралдардың техникалық дұрыс пайдаланылуының орындалуын қамтамасыз етеді.

26. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституациясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормалары, бағалары, құнын;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сактау, пайдалану және беру қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

27. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және ұйымның тиісті бағытындағы 4 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

10-параграф. Топ бастығы (тақырыптық картография, фотограмметриялық жұмыстар)

28. Лауазымдық міндеттері:

топтың өндірістік-шаруашылық қызметіне және топ қызметкерлеріне, мамандарды іріктеу және орналастыруда, олармен еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі қағидалары мен нормаларының сақталуын басқаруды жүзеге асырады.

Топ қызметі туралы есепті жоспарлау, есептеу, жасау және ұсынуды, жалақы мен материалдық ынталандыру нысандары мен жүйелерін дұрыс қолдану, балама өнімнің алдыңғы қатардағы отандық және шетелдік тәжірибелі зерттеу және енгізуі ұйымдастырады.

Жоспарлы тапсырмаларды, қазіргі заманғы талаптарды қанағаттандыратын жоғары сапалы фотограмметриялық, топографиялық-сәулет және құрылыш өнімдер шығаруды, жабдықтар мен басқа да негізгі құралдардың техникалық дұрыс пайдаланылуын, қауіпсіз және салауатты еңбек жағдайын қамтамасыз етеді.

29. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сактау, пайдалану және беру қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

30. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және

аэрофотогеодезист лауазымындағы 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) мамандығы бойынша білім және ұйымның тиісті бағытындағы 5 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

11-параграф. Топографиялық-геодезиялық партияның бастығы

31. Лауазымдық міндеттері:

топографиялық-геодезиялық жұмыстарды орындастырып партияның өндірістік қызметіне, жұмыстың сапасын тұрақты бақылауды және әрбір орындаушымен қауіпсіздік техникасы ережелерінің сақталуын басқаруды жүзеге асырады.

Орындаушыларға техникалық ұйғарымдар, өндірістік тапсырмалар мен топографиялық-геодезиялық материалдар тапсыру кестелерін береді.

Еңбек өнімділігін арттыру бойынша іс-шаралар қабылдайды.

Орындаушыларға өндірістік-техникалық нұсқаулық жүргізеді.

Орындаушылардан орындалған топографиялық-геодезиялық жұмысты қабылдауды және тапсыруды жүргізеді.

Қаржылық-техникалық есепті жүргізеді.

Партия қызметінің нәтижесін талдайды.

Партияның өндірістік тапсырмаларды сандық және сапалық көрсеткіштерге сәйкес орындауын, бригадаларды құралдармен, аспаптармен, жабдықтармен, керек-жарақтармен және азықтармен (қамтамасыз ету базасынан) қамтамасыз етеді.

32. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

33. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және ұйымның тиісті бағытындағы 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

12-параграф. Картографиялық өнімдерді жасау тобының менгерушісі

34. Лауазымдық міндеттері:

Карталар, жоспарлар және басқа да топографиялық-геодезиялық және картографиялық, графикалық материалдарды жасау жұмысын орындауды.

Бригаданың жұмыс уақытының есебін жүргізеді.

Картографиялық жұмыстарды жүргізудің отандық және шетелдік тәжірибесін зерттейді.

Шартты белгілер мен таңбалар өзірлеуге, шрифттарды тандауға, картографиялық жұмыстарды жүргізуге тиісті есептер және жобаларды жасауға, әртүрлі мазмұндағы карталарды шығару (көбейту) дайындығына қатысады.

Графикалық материалдарды құрастыру үшін топографиялық-аэрофотогеодезиялық мәліметтерді тандауды, карталарды (жоспарларды) шығаруға дайындау кезінде сызба-рәсімдеу жұмыстарын, технологиялық жабдықтарды дәлдіктің белгіленген нормаларына сәйкестігін тексеруді жүзеге асырады.

Берілген проекциялар мен координаттар жүйесінде топографиялық (географиялық) негіздердің түпнұсқаларын жасайды.

35. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясын;

Еңбек кодексін;

"Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Занды;

"Геодезия, картография және кеңістіктік деректер туралы" Занды;

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Занды;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормаларын, бағаларын, құнын;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сактау, пайдалану және беру қағидаларын;

енбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

36. Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және картограф лауазымындағы 5 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

2-бөлім . Мамандардың лауазымдары

1-параграф. Аэрофотогеодезист

37. Лауазымдық міндеттері:

топографиялық және арнайы карталарды (жоспарларды) құру бойынша фотограмметриялық және геодезиялық жұмыстар кешенін орындаиды.

Түсірілімдердің аэроғарыштық және жер бетіндегі әдістерін қолданады, қозғалатын және басқа да объектілердің координаталарын анықтайды.

Аспаптарды тексерудің күнтізбелік кестелерін өзірлейді.

Мазмұны тиісті техникалық нұсқаулықтарды, сонымен қатар бірыңғай өнімділік (уақыт) нормаларында анықталған фотограмметриялық, стереотопографиялық және басқа да аэрофотогеодезиялық жұмыстарды орындайды.

Жаңа техниканы енгізудің перспектиналық және жылдық жоспарын орындауға, аэрофотогеодезиялық және фотограмметриялық жұмыстарды жүргізуге арналған салалық жоспарларға, топографиялық-геодезиялық өнімдерді жетілдіру бойынша ұйымдастыру-техникалық іс-шаралар жоспарларына ұсыныстар беруге, жобалауға арналған техникалық тапсырмаларды дайындауға қатысады.

Технологиялық жабдықтарды белгіленген нақтылық нормаларына сәйкестігін тексеруді жүзеге асырады.

38. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2018 жылғы 27 желтоқсандағы № 934 бүйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №18094 болып тіркелген) Өлшем құралдарына салыстырып тексеруді жүргізу, өлшем құралдарын салыстырып тексерудің кезеңділігін белгілеу қағидалары және өлшем құралдарын салыстырып тексеру туралы сертификат нысанын (бұдан әрі – өлшем құралдарына салыстырып тексеруді жүргізу, өлшем құралдарын салыстырып тексерудің кезеңділігін белгілеу қағидалары және өлшем құралдарын салыстырып тексеру туралы сертификат нысаны);

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2018 жылғы 26 желтоқсандағы № 923 бүйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №18059 болып тіркелген) бекітілген Өлшем бірлігін қамтамасыз етудің мемлекеттік жүйесінің тізілімінде әзірлеу, бекіту, тіркеу және өлшем құралдарын тексеру әдістемелерін қолдану қағидаларын (бұдан әрі – Өлшем бірлігін қамтамасыз етудің мемлекеттік жүйесінің тізілімінде әзірлеу, бекіту, тіркеу және өлшем құралдарын тексеру әдістемелерін қолдану қағидалары);

Картографиялық өнімді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормаларын, бағаларын, құнын;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сактау, пайдалану және беру қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

39. Біліктілікке қойылатын талаптар:

Біліктілігі жоғары дәрежелі маман:

жоғары санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы

аэрофотогеодезист лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы аэрофотогеодезист лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі геодезия және картография білімі және аэрофотогеодезист лауазымында кемінде 1 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 3 жыл жұмыс өтілі);

санаты жоқ: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі болуы керек, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

Біліктілігі орташа дәрежелі маман:

жоғары санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы аэрофотогеодезист лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы аэрофотогеодезист лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және аэрофотогеодезист лауазымындағы кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

2-параграф. Геодезист

40. Лауазымдық міндеттері:

жоғары дәлдікті негізгі астрономиялық-геодезиялық жұмыстарды, гравиметриялық және спутниктік бақылауды, мемлекеттік геодезиялық желіні құру, жалпы жердің және оның жеке бөліктерінің нысаны мен түрін мөлшерлерін анықтау, жер қыртысының қозғалысын және жердің гравитациялық өрісін зерделеу бойынша жұмыстар кешенін орындайды; бағдарламалық өнімдерді қолдана отырып, геодезиялық өлшемдердің нәтижелеріне математикалық өндөуді орындайды; теңіз түбін картографиялауға және елдің теңіз шельфінің табиғи ресурстарын зерделеуге қажетті топографиялық-геодезиялық және гравиметриялық жұмыстарды орындайды; көліктік және гидротехникалық құрылыштарды, өнеркәсіптік және қалалық объектілерді

іздестіру кезінде геодезиялық жұмыстарды жобалайды және жүргізеді; қуатты электр станциялары, жоғары тегеурінді бөгеттер сияқты инженерлік құрылыштарды салу және монтаждау кезінде дәл бөлу жұмыстарын орындаиды; құрылыштар мен конструкциялардың өзгеруін зерттейді.

Жаңа техниканы енгізудің перспективалық және жылдық жоспарын орындауға, геодезиялық жұмыстарды жүргізу үшін салалық жоспарларға және топографиялық-геодезиялық өнімдер өндірісінің құралдары мен әдістерін жетілдіру бойынша техникалық-ұйымдық іс-шаралар жоспарына ұсыныстар беруге қатысады; аспаптарды тексерудің күнтізбелік кестелерін әзірлейді, жобалауға арналған техникалық тапсырмаларды дайындауға қатысады.

Технологиялық жабдықтарды белгіленген нақтылық нормаларына сәйкестігін тексеруді жүзеге асырады. Геодезиялық құралдар мен аспаптарды тексеруді және юстировкасын орындаиды, оларды дұрыс пайдалануын және сақталуын қамтамасыз етеді. Өндірістік құжаттарды және есептілікті рәсімдейді.

41. Білуі тиіс:

өлшем құралдарына салыстырып тексеруді жүргізу, өлшем құралдарын салыстырып тексерудің кезеңділігін белгілеу қағидалары және өлшем құралдарын салыстырып тексеру туралы сертификат нысанын;

Өлшем бірлігін қамтамасыз етудің мемлекеттік жүйесінің тізілімінде әзірлеу, бекіту, тіркеу және өлшем құралдарын тексеру әдістемелерін қолдану қағидаларын;

Картографиялық өнімдерді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

42. Біліктілікке қойылатын талаптар:

Біліктілігі жоғары дәрежелі маман:

жоғары санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы геодезист лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы геодезист лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және геодезист лауазымында кемінде 1 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ; кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары оку орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

Біліктілігі орташа дәрежелі маман:

жоғары санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы геодезист лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы геодезист лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және геодезист лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

3-параграф. Картограф

43. Лауазымдық міндеттері:

цифрлық топографиялық карталар мен жоспарларды, сонымен қатар әртүрлі тематикалық карталарды жасау, құрастыру және басып шығаруға дайындау жұмыстарын орындайды. Берілген проекцияда және координат жүйесінде топографиялық (географиялық) негіздердің түпнұсқаларын құрастырады.

Картография мәселелері бойынша нормативтік құжаттар әзірлеуге және енгізуге, шартты таңбалар мен белгілерді, шрифттерді таңдайды, картографиялық жұмыстарды жүргізуға арналған тиісті есептерді және жобалар бөлімдерін құруға қатысады.

Тұрлі мазмұндағы карталарды баспаға шығаруға (көбейтуге) дайындауды, технологиялық жабдықтарды белгіленген нақтылық нормаларына сәйкестігін тексеруді жүзеге асырады.

44. Білуі тиіс:

Картографиялық өнімді жасау жөніндегі нұсқаулық;

Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормалары, бағаларын, құнын;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сактау, пайдалану және беру қағидаларын;

енбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі енбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

45. Біліктілікке қойылатын талаптар:

Біліктілігі жоғары дәрежелі маман:

жоғары санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы картограф лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы картограф лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және картограф лауазымында кемінде 1 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

Біліктілігі орташа дәрежелі маман:

жоғары санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы картограф лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы картограф лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және картограф лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

4-параграф. Карталардың корректоры

46. Лауазымдық міндеттері:

жасалып жатқан карталар мен жоспарлардың мазмұны бойынша жұмыс барысында қателіктер мен кемшіліктерді уақтылы анықтайды; оларды жоюға шара қабылдайды.

Қолданыстағы ғылыми және техникалық терминдер мен анықтамаларды қолданады

Камералдық өндеу кезінде түпнұсқаларға далалық дешифрлеу мәліметтерінің толықтығы мен және дұрыс тасымалдауын және пысықталуын, артографиялық өнімнің мемлекеттік тілде түзетуді, түпнұсқалар мазмұнына лексикалық, стилистикалық және мағыналық аудармаларының нақты сәйкестігін қамтамасыз етеді.

47. Білуі тиіс:

Картографиялық өнімді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

Топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстарды жүргізуге техникалық жобалар мен сметаларды жасау жөніндегі әдістемені;

Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормалары, бағалары, құнын;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сактау, пайдалану және беру қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

48. Біліктілікке қойылатын талаптар:

Біліктілігі жоғары дәрежелі маман:

жоғары санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы корректор лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы корректор лауазымында жұмыс өтілі кемінде 2 жыл немесе тиісті мамандық бойынша жұмыс өтілі кемінде 4 жыл;

екінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және корректор лауазымында кемінде 1 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

Біліктілігі орташа дәрежелі маман:

жоғары санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы корректор лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы корректор

лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және корректор лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

5-параграф. Маркшейдер

49. Лауазымдық міндеттері:

маркшейдерлік, геодезиялық жұмыстарды және тірек (маркшейдерлік, геодезиялық, жерсеріктік) желісін құру, жер бетіндегі және шахтадағы түсірілім, тау-кен қазбалары мен технологиялық кешенді өлшеу және сканерлеу, түсірілім материалдарын камералдық өндеу бойынша есептеулерді орындауды.

Жару жұмыстарының техникалық есептеріне арналған құжаттама мен материалдарды дайындауды.

Құрылыш алаңының немесе тау-кендік бөлініс шегіндегі карьердің аумағына іргелес геодезиялық белгілердің жай-күйін бақылайды, есебін жүргізеді және сақталуын қамтамасыз етеді.

Топографиялық-геодезиялық және маркшейдерлік жұмыстарды жүргізу жоспарларын және жобалардың тиісті бөлімдерін жасауға, сондай-ақ олардың орындалуын бақылауды жүзеге асыру кезінде, объектілерді салуға жер бөлуді ресімдеу үшін геодезиялық материалдарды келісуге қатысады және дайындауды.

Геодезиялық аспаптар мен құралдарды тексеруді және туралауды орындауды, олардың дұрыс пайдаланылуы мен сақталуын қамтамасыз етеді.

Тау-кен қазбаларының, құрылыштардың, трассалардың және басқа да объектілердің жобаларын жергілікті жер жағдайларына байланыстыруды жүзеге асырады және оларды натураға көшіреді, жабдықтарды орналастыра отырып, технологиялық кешен құрылыштарын салу және қайта жаңарту кезіндегі бөлу жұмыстарын, қажетті геодезиялық өлшеулерді жүргізеді және далалық құжаттаманы, материалдарды камералдық өндеуді жүргізеді, есептеу жұмыстарын орындауды, жоспарлар, схемалар, профильдер және басқа графикалық материалдар жасайды.

Өндірістік құжаттаманы және есептілікті ресімдейді.

Жер асты тау-кен қазбаларын бағдарлау және шахтаға биіктік белгісін беру; жер асты маркшейдерлік тірек желісін құру, дамыту және қайта құру; шахта оқпандары мен өткізгіштерін бейіндеу; көтергіш қондырғылардың геометриялық элементтерінің арақатынасын тексеру; тасу жолдарын нивелирлеу; қазбаларды қарсы кенжарлармен үнгілеу бойынша маркшейдерлік жұмыстар жүргізеді.

Бақылау станцияларын құру және тау жыныстары мен жер бетінің жылжыун бақылау, тау-кен жұмыстарына байланысты тау жыныстары мен жер бетінің деформациялану үдерістерін зерттеу және бақылау және олардың тау-кен қазбаларына, ғимараттарға, құрылыштарға және табиғи объектілерге әсері жөніндегі жұмыстарды орындауды.

50. Білуі тиіс:

"Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы" Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 27 желтоқсандағы Кодексін;

Өлшем құралдарын салыстырып тексеруді жүргізу, өлшем құралдарын салыстырып тексерудің кезеңділігін және өлшем құралдарын салыстырып тексеру туралы сертификат нысанын белгілеу қағидаларын;

Өлшем бірлігін қамтамасыз етудің мемлекеттік жүйесінің тізілімінде әзірлеу, бекіту, тіркеу және өлшем құралдарын салыстырып тексеру әдістемелерін қолдану қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

51. Біліктілікке қойылатын талаптар:

Біліктілігі жоғары дәрежелі маман:

жоғары санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) маркшейдер ісі білімі және бірінші санаттағы маркшейдер лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) маркшейдер ісі білімі және екінші санаттағы маркшейдер лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) маркшейдер ісі білімі және маркшейдер лауазымында жұмыс өтілі кемінде 1 жыл немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) маркшейдер ісі білімі болуы керек, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

Біліктілігі орташа дәрежелі маман:

жоғары санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) маркшейдер ісі білімі және бірінші санаттағы маркшейдер лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) маркшейдер ісі білімі және екінші санаттағы маркшейдер лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) маркшейдер ісі) білімі және маркшейдер лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) маркшейдер ісі білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

6-параграф. Карталардың редакторы

52. Лауазымдық міндеттері:

жасалатын карталар мен жоспарлардың мазмұны бойынша жұмыстардың барлық кезеңдерінде қателер мен кемшіліктерді уақтылы анықтау бойынша редакциялық-бақылау тексерісін жүргізеді, оларды жою шараларын қабылдайды, далалық дешифреу деректерін пайдалану мен пысықтаудың толықтығы мен дұрыстығын камералдық өндөу кезінде түпнұсқаларға көшіруді қамтамасыз етеді, карталардың (жоспарлардың) түпнұсқаларын редакциялайды, материалдарды кезекші карталармен, индекстермен келіседі елді мекендердің атаулары далалық тексеруден кейін кезекші редакциялық схемалармен, анықтамалық материалдармен жұмыс істейді.

Карталарды (жоспарларды) жобалау, жасау және басып шығару үшін далалық және камералдық топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстарды орындаитын қызметкерлерге арналған редакциялық нұсқаулықтар жасайды, далалық және камералдық топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстарды орындау кезінде курделілік санатын анықтау үшін эталондар әзірлеуге қатысады.

Топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстарды жүргізу жоспарларын орындау туралы есептерді құруға қажетті мәліметтерді жүйеге келтіреді және дайындаиды.

Отандық және шетелдік ұқсас өнімге салыстырмалы талдауды, олардың техникалық және эстетикалық деңгейін бағалауды жүргізеді.

Топографиялық және басқа да карталардың (жоспарлардың) тұтынушылық қасиетін жақсарту жөніндегі міндеттерді шешуге байланысты ғылыми-зерттеу және эксперименталды жұмыстардың кезеңдері мен бағыттарын орындауға қатысады, картографиялауға жататын объектіге техникалық жобалар құрау үшін қажетті құжаттарды әзірлейді.

53. Білуге тиіс:

Картографиялық өнімді жасау жөніндегі нұсқаулықты;

Топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстарды жүргізуға техникалық жобалар мен сметаларды жасау жөніндегі әдістемені;

Бюджет қаражаты есебінен орындалатын аэротүсірілім, топографиялық-геодезиялық және картографиялық жұмыстардың сметалық нормалары, бағалары, құнын;

Ұлттық картографиялық-геодезиялық қордың құжаттарын қалыптастыру, жинау, сактау, пайдалану және беру қағидаларын;

еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау, ішкі еңбек тәртібін;

өндірістік санитария мен өртке қарсы қауіпсіздік тәртібін.

54. Біліктілікке қойылатын талаптар:

Біліктілігі жоғары дәрежелі маман:

жоғары санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы карта редакторы лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы карта редакторы лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі карта редакторы лауазымында кемінде 1 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) геодезия және картография білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

Біліктілігі орташа дәрежелі маман:

жоғары санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және бірінші санаттағы карта редакторы лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі;

бірінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және екінші санаттағы карта редакторы лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі немесе тиісті мамандық бойынша кемінде 4 жыл жұмыс өтілі;

екінші санатты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі және карта редакторы лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі;

санаты жоқ: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) геодезия және картография білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және
құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК